

MARIAN KEYES

Säätäen ja soveltaen

Kirjoituksia
pienen naisen
suuresta elämästä

TAMMI

MARIAN KEYES:

Naura, Claire, naura
Lucy menee naimisiin
Rachelin loma
Vielä on toivoa
Sushia vasta-alkajille
Enkelit
Tarinan toinen puoli
Kuuleeko kukaan?
Hurmaava mies
Tuiki tuiki tähtönen
Peiton alla. Tarinoita kirjailijaelämästä
Mercy Cloosen mysteeri
Nainen joka varasti elämäni
Säätäen ja soveltaen

MARIAN KEYES

Säätäen ja soveltaen

Kirjoituksia pienen naisen
suuresta elämästä

Suomentanut Liisa Laaksonen

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
Making It Up As I Go Along ilmestyi 2016.
COPYRIGHT © 2016 BY MARIAN KEYES

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2017
PAINETTU EU:SSA
ISBN 978-951-31-9454-3

Sisällys

7	Johdanto
9	Kauneus ja (huono) terveys
71	Mitä Saituri tekisi?
86	Matkoiltani
174	Marian tapaa...
197	Suku ja ystävät
230	Asiat joita rakastan
264	Itsetutkiskelua
287	Vuosi elämässä

Johdanto

Ole hyvä, tässä luettavaksesi *Säätäen ja soveltaen – kirjoituksia pienen naisen suuresta elämästä*.

Se on kokoelma omaelämäkerrallisia tekstejä, jotka olen kirjoittanut viimeisten yhdeksän vuoden aikana. Jotkin niistä ovat jo ilmestyneet aikakaus- tai sanomalehdissä. Muutamat muut taas on poimittu kuukausittaisista uutiskirjeistä joita olen julkaissut verkkosivustollani, ja eräät eivät ole nähneet päivänvaloa koskaan aiemmin.

Olen ryhmitellyt tekstit kokonaisuuksiksi sellaisten teemojen alle kuin ”Suku ja ystävät”, ”Matkoiltani”, ”Vuosi elämässä” ja niin edelleen. Ne eivät aina ole aikajärjestyksessä, vaan niitä voi lueskella mielensä mukaan – vaikka lopusta alkuun, jos sattuu olemaan sen lajin uskalikko. Siitä vaan rikkomaan totuttuja sääntöjä. Niin tai näin, toivottavasti juttuni tuottavat lukijoilleen iloa.

Haluan samalla kiittää Isäntää, joka edustaa minulle järjen ääntä ja on aina ensimmäinen lukijani, luotettava tukijani ja paras kollega koko maailmassa.

Ja sitten vaan menoksi!

Kauneus ja (huono) terveys

Vuosien mittaan olen kirjoittanut lukuisia kauneuskolumneja, ja monet seuraajistani Twitterissä tietävät, kuinka suuresti rakastan apteekkeja. Tunnettua on myös se, että terveyteni on aika keuhno. Tämä osio käsittelee näitä aiheita.

Mistä kaikki sai alkunsa

Rakkauteni kosmetiikkaan palautuu vuosikymmenten taakse ja syytän siitä mamma Keyesiä – kuten kaikki äidit, tuokin naisparka on (täysin aiheetta) saanut vuosien kuluessa niskoilleen moitteet monista tyttärensä vioista, joten miksipä en syyllistäisi häntä myös syvästä ja pysyvästä rakkaudestani kosmetiikkaa kohtaan? Yhdessä varhaisimmista muistoistani hän istui kamppauspöytänsä ääressä ja sekoitteli kämmenellään jotain jännää nestettä kunnes se lopulta saostui valkeaksi voiteeksi, jonka hän sitten levitti kasvoilleen. ”Pidä huolta ihostasi”, hänellä oli tapana neuvoa minua, ”ja aikanaan se pitää huolen sinusta.”

Silloin 60- ja 70-lukujen Irlannissa katolinen kirkko kontrolloi kaikkea ja sen mielestä naisten kuului olla vauvatehtaita, jotka täysin omat tarpeensa unohtaen keittäisivät perunoita valtavissa kattiloissa ja kyyhöttäisivät kellon ympäri polvillaan jäisten herneiden päällä rukouksia mumisten. Viikonlopun vietto tyttöjen kesken merkitsi kahta vuorokautta pyhiinvaelluksella Lough Dergissä, missä syötiin palanutta paahtoleipää, käveltiin paljasjaloin terävillä kivillä ja laulettiin Kunnia Taivaan Kuningattarelle.

Turhamaisuus oli ehdottomasti pannassa, ja äitini oli – ja on – harras uskovainen, mutta hänkään ei silti kyennyt vastustamaan kosmetiikkatiskin houkutusta. Ei hän toki ihan sekaisin mennyt, ei hienostellen ja meikattuja ripsiään räpsytellen kutsunut minua mussukaisekseen eikä hukuttanut minua parfyymintuoksuisiin suukkoihin, mutta hänellä oli perustuotteet. Eräänä päivänä ollessani noin kahdentoista levitin kasvoilleni hänen meikkivoidettaan ja tyrmistyin: näytin... niin, näytin **upealta!** Kelmeä kelttiläinen ihoni oli nyt kirkkaan oranssi – tuohon aikaan taisi olla sääntönä, että kaikkien Irlannissa myytävien meikkivoiteiden kuului olla sitä sävyä. Muoti saneli myös ettei voidetta levitetty leukaa alemmas, ja niinpä kasvot sitten näyttivät oranssilta tikkunekulta valkean kaulan päässä.

Lumoutuneena oranssista ihanuudestani tuijotin itseäni peilistä ja huomasin, että silmiäni valkeat osat näyttivät erityisen valkoisilta, vihreät osat erityisen vihreiltä, ja nolot pisamani olivat kadonneet kokonaan. Meikin muutosvoimasta ei jäänyt pienintäkään epäilystä, ja koska olin aina tuntenut itseni rumaksi räpäleeksi, vannoin että tämä maaginen juttu pysyisi osana elämäni ikuisesti.

Aluksi ongelmia tuotti tietysti raha. Onneksi uusi rakkauteni kosmetiikkaan osui sopivasti varhaisen teini-ikäni perinteisiin näpistelyvuosiin, ja yleensä kävin lauantaisin Dún Laoghairin Woolworthsilla pihistämässä milloin kajalkynän, milloin huulipunan. (Olen sittemmin katunut tätä ja kovin pahoillani noista tempuista. Jos voisin palata korjaamaan hairahdukseni, tekisin sen, mutta sellaistaahan elämä vain on. Kaikki me teemme asioita joita myöhemmin kadumme, ja rangaistuksemme on huono omatunto.)

Vaan nyt saa filosofointi riittää, ja jatketaan meikkaamisesta! Sain ensimmäisen työpaikkani seitsemäntoista iässä, ja eka palkkapäivästäni alkaen aina erääseen kolmen kuukauden takaiseen aamuun saakka en kirjaimellisesti **kertaakaan** poistunut kotoa levittämättä ensin meikkivoidetta. Tarkoitan tätä todella. Olin kuinka väsynyt tai rahaton tahansa, meikkivoide oli minulle siltä ulkomaailmaan. Koin vahvasti, etten pystyisi katsomaan ketään

silmiin ilman sitä. Olisin tarvinnut sitä autiolla saarellakin, sillä vailla meikkivoidetta en olisi voinut pomppia ympäriinsä rannalla t-paitaani heilutellen ja kiljua kenties joskus ohikulkevaa laivaa avukseni. Sen sijaan minun olisi pitänyt piiloutua kookospuun taakse säästääkseen merirosvot järkytykseltä, jos he näkisivät pisamaisen naamani.

Kolmisen kuukautta sitten teetin plastiikkakirurgisen toimenpiteen, joka ihmeellisellä tavalla sai kaikki pisamani katoamaan ja ihoni näyttämään – anteeksi jos tämä vaikuttaa kerskailulta – hyvin sileältä ja raikkaalta. Operaatio, jonka nimi on IPL (sanoista intense pulsed light), stimuloi kuulemma ihon kollageenisäikeitä. Olin kyllä kuullut hyvistä tuloksista mutta automaattisesti pitänyt puheita palturina, eikä kukaan ällistynyt enempää kuin minä huomattessani toimenpiteen tehonneen. Tosin vaikutus ei ole pysyvä, vaan jossain vaiheessa se on tehtävä uudestaan, ja a) se tulee kalliiksi ja b) tekee uskomattoman kipeää. Mutta silti!

Parikymppisenä muutin Lontooseen kahden muun tytön kämppekaveriksi, ja huulipunasta muodostui meille se perushyödyke josta ei tingitty. Chanelin huulipunasta, vähäisempi ei kelvannut. Sinnittelimme palkkapäivästä toiseen, vippailimme, näimme nälkää ja varamme riittivät hädin tuskin halvimpaan punkkuun, mutta huulipunana oli oltava Chanelia. Kirkkaan punaista, totta kai, koska kirkas sävy kuulemma johti menestykseen. Sen avulla saisimme ylennyksiä, sen avulla pääsisimme valtaan. Keräisimme omaisuutta, oppisimme ajamaan autoa ja löytäisimme aviomiehen, jos käyttäisimme kirkkaan punaista huulipunaa. No, se siitä...

Vaikka huulipuna oli Chanelia, elämäni alkoi luisua alamäkeen. Kävi nimittäin ilmi, että olin vähän liian kiintynyt siihen halpaan punkkuun, ja päädyin vieroitushoitoon. (Jopa siellä käytin värivoidetta joka ikinen päivä.) Kuuden viikon kuluttua palasin ihmisten ilmoille, ja äkisti elämäni muutti suuntaa: rupe- sin kirjoittamaan kirjaa, sain sille kustantajan, tapasin ihanan miehen ja menin naimisiin – joten jollain epäsuoralla tavalla huulipuna kenties tosiaan toimi!

Sitten sain sivuduunin meikkipalstan kirjoittajana, ja tähän päivään saakka se on minusta ollut mukavinta mitä ikinä olen kokenut. Ihan totta, tuskin osaatte kuvitellakaan! Ilmaisia meikkejä alkoi saapua postiluukusta pehmustetuissa kirjekuorissa. Ensimmäinen saamani lähetyks tuli Lancômelta. Tämä tapahtui siihen aikaan kun naiset tuuppivat toisiaan kosmetiikkaosastoilla päästäkseen käsiksi Lancômen huulikiiltoon, ja minä sain kuoressa kotiin kolme – **kolme!** – uusinta väriä. Se oli niin kiihdyttävää, että kutsuin koko perheen koolle. Niinpä kaikki veljeni ja siskoni sekä äiti ja isä saapuivat ihailemaan ilmaisia meikkejäni. Istuimme keittiön pöydän ympärillä tuijottaen niitä eikä kukaan oikein uskonut silmiään. Kirjanpitäjänä työskennellyt isäni laski, paljonko olisin joutunut niistä kaupassa pulittamaan, ja me äimistelimme loppusummaa. Sitten äiti huolestui kovasti koska epäili että hommaan kätkeytyi jokin ansa, mutta kaiken kaikkiaan se oli **mahtavaa**.

Yhdessä yössä postinkantajan käynti muuttui pelolla odotetusta tapahtumasta (laskuja, maksukehotuksia, ties mitä) ilolla odotetuksi. Jos hän soitti kelloa, päivä oli onnellinen – sehän merkitsi että hänellä oli pehmustettu kuori, joka oli niin täynnä ihanuuksia ettei mahtunut luukusta. Saapui hän miten varhain tahansa, säntäsin riemurinnoin portaat alas avaamaan ovea. Pian hän huomasi että tuotin hänelle enemmän vaivaa kuin kadun muut asukkaat yhteensä, enkä osannut enempää kuin pyytää anteeksi ja antaa avokätisen tipin jouluksi.

Tosin oli raskasta havaita, että monien mielestä rakkaus meikkaamiseen oli sovittamattomassa ristiriidassa feminismin kanssa, mutta ajan myötä olen oppinut torjumaan tuon uskomuksen.

Kuten tiedetään, kaikki hyvä päättyy aikanaan. Lopulta palstaani julkaiseva lehti meni nurin, ja ihanuuksien täyttämät kuoret lakkasivat tulemasta. (Nyt kymmenen vuotta myöhemminkin sen menetyksen ajattelu tuottaa minulle vihlovaa tuskaa.) Niin tai näin, pysyin edelleen kiihkeän kiinnostuneena kaikesta kauneuteen liittyvästä, eritoten ”uudesta ja jännittävästä”.

Harmikseni en ollut (en ole vielä) kosmetologi enkä koulutettu meikkitaiteilija, vaan pelkkä innokas harrastelija – hyvin,

hyvin innokas harrastelija. Mutta minullakin on omat oivalluksen hetkeni. Oletteko esimerkiksi kuulleet Huulipunaindeksistä? Se on teoria, jonka mukaan taantumien aikana huulipunien myynti lisääntyy, kun naiset vaihtavat kulutustottumuksiaan kenkien ja käsilaukkujen kaltaisista kalliista ylellisyyksistä huulipunan tapaisiin edullisempiin kohteisiin. No, nythän se tunnetaan Kynsilakkaindeksinä, ja ottaa niin hitosti päähän että minä ennustin sen! Tiesin että teoria piti paikkansa, koska huomasin sen omasta käytöksestäni – pengoin Rimmel-tiskejä ja ostin pari kolme kirjokuvan kirkkaanväristä lakkaa yhteensä alle kymppiä.

Kerroin teoriastani kuitenkin vain Isännälle, ja suututtaa hirveästi etten ekonomisti David McWilliamsin tapaan kirjoittanut aiheesta tieteellistä tutkielmaa *Sunday Business Postiin*. Silloin minua olisi tervehditty Irlannin uutena talousguruna. Mutta no, näin tässä sitten kävi.

Ripsienpidennykset

Silmäripset, mikä ihana asia. Mitä enemmän niitä on, sen parempi. Vuosien mittaan käydessäni meikattavana olin huomannut irtoripsien dramaattisen tehon, mutten ikinä ollut innostunut laittamaan niitä itselleni.

Sitten kuulin ripsienpidennyksistä: irtoripsistä, jotka yksi kerrallaan liimataan kiinni henkilön omiin ripsiin, ja siinä ne kestävät kunnes ripset irtoavat luonnostaan. Ei enää maskaraa. Ainoastaan pysyvää, tummaripsistä ihanuutta kellon ympäri. Se kuulosti unelmien täyttymykseltä.

Niinpä kävin käsittelyssä, mutta – tämä tapahtui muutama vuosi sitten – suureksi pettymyksekseni pidennykset olivat niin painavat, että ne vetivät luomiani alaspäin. Seuraavina päivinä sain useammankin kerran kuulla näyttäväni Salman Rushdielta.

Koin myös jatkuvaa tarvetta räpytellä, ja aina räpytellessäni (mikä toistui yllättävän tiheään) se tuntui tapahtuvan kuin hidastettuna. Vielä pahempaa: ripset olivat jäykät ja jollain tapaa ratisevat, niin että öisin niiden rapina tyynyä vasten piti minut

valveilla, ja jos nukuin hassussa asennossa, huomasin herätessäni niiden vääntyneen kummallisille mutkille.

Seuraavaksi – ihan muutamassa päivässä – ne alkoivat irrota ja veivät omat ripseni mukanaan. Varsin pian silmäluomeni olivat kaljut. Se oli sangen ikävä kokemus, ja minä ajattelin: ”No, aina sitä oppii.”

Noin yhdeksän kuukauden kuluttua päätin kuitenkin kokeilla toisen kerran. Menin eri salonkiin, jossa käytettiin ihanan kevyitä ripsiä, niin etteivät luomeni tuntuneet raskailta, silmiä ei tarvinnut räpytellä eikä kukaan enää näyttänyt Salman Rushdielta. Paitsi Salman Rushdie itse.

En osaa edes kuvailla, kuinka upealta se tuntui. Vaikutus oli dramaattinen: pitkät tummat ripset muuttivat kasvojeni muotoa ja saivat silmäni ”laajenemaan” (hyvällä tavalla).

Ripsenpidennykset tekevät ulkonäölle **ihmeitä**. Aamulla herätessään näyttää upealta. Illalla nukkumaan mennessään näyttää upealta. Voi käydä uimassa ja näyttää upealta. Pidennykset eivät näytä irtoripsiltä – varsinkaan jos valitsee silkkiset, jotka ovat kalliimmat. Vaikuttaa vain siltä, että ripset ovat luonnostaan pitkät, tummat ja kauniit, eikä hienoinkaan maskara pystyisi antamaan katseelle sellaista tehoa.

Suuri valta tuo kuitenkin mukanaan suuren vastuun, eikä ole leikin asia olla vastuussa puolipysyvien ripsien huollosta. Ne ovat vauhkoja, hermoherkkiä otuksia. Periaatteessa niitä ei saisi kosketella lainkaan koska ne häiriintyvät helposti, ja kun ne häiriintyvät, ne irtoavat, mikä on kurjempaa kuin sanoin pystyn kuvailemaan.

Niinpä silmämeikin teko on hankalaa, ja vielä hankalampaa on sen poisto. Rajausta varten tarvitsin hyvin, hyvin pitkän sivel-timen, ja vetojen oli oltava kevyitä ja äärimmäisen varovaisia.

Tiedätte kenties sen leikin, jossa esinettä siirretään renkaaseen kiinnitettynä pitkin sähkölankaa koskettamatta itse lankaan. Sellaista se oli. Keskittymiseni hipoi korkeinta mahdollista tasoa.

Meikin poisto oli vielä vaikeampaa. Käytin öljyttömään puhdistusaineeseen kasteltua pumpulivanua, ja mikäli joskus vahin-

gossa kosketin ripsiä, minun piti kiljaista: ”Anteeksi, anteeksi! Olen tosi pahoillani!”

Suoraan sanoen pidennysten kanssa eläminen muistutti rasittavaa parisuhdetta.

Kokeiltuani muutamia akryyliripset siirryin silkkisiin – ne ovat kalliimmat, mutta vielä kevyemmät, tummemmat ja tiheimmät. Rakkauteni sen kun syveni.

Väitetään että pidennysten kuuluisi kestää kuutisen viikkoa, mutta tietysti se on valetta. Oli niiden suhteen miten varovainen tahansa, noin kolmen viikon kuluttua ne alkoivat irrota ja veivät yleensä omat aidot ripseni mukanaan. Ja jokainen irronnut ripsi oli kuin pieni kuolema.

Ryhdyin täyttämään aukkoja maskaralla, joka piti poistaa aina iltaisin. Tämä taas häiritsi pidennyksiä ja sai ne irtoamaan yhä vain nopeammin – ja paljon ennen kuuden viikon tavoiteaikaa palasin salonkiin uutta käsittelyä varten.

Päivät ennen varattua aikaa olivat aina pahimmat. Tunsin oloni täysin alastomaksi ja pelkäsin, että perääni huudeltaisiin: ”Kaljusilmä, kaljusilmä!”

Astuin sisään salonkiin nolona, paljaine luomineni ja silmiäni räpytellen – ja kaksi tuntia myöhemmin marssin ulos upeat ripset räpsyen joka suuntaan. Sain koneiden lentoradat sekoamaan, panin pyörillä varustetut roskikset törmäilemään toisiinsa kadulla, ja tunsin ylipäänsä olevani maailman vaikutusvaltaisin nainen.

Olin äärimmäisen riippuvainen pidennyksistäni enkä osannut edes kuvitella paluuta elämään ilman niitä. Asia on kuitenkin niin että niitä saisi käyttää vain kuutisen kuukautta minkä jälkeen pitää lopettaa, koska omat ripset ovat jääneet vaille happea ja auringonvaloa ja ties mitä vielä.

Kun kuuden kuukauden määräaika sitten koitti, minulla ei ollut **pienintäkään aikomusta** lopettaa. Niinpä, aito addikti kun olen, aloin valehdella ja huijata. Rupesin käymään eri salongeissa, samaan tapaan kuin olin käynyt eri alkoholiliikkeissä silloin kun join, jottei kukaan huomaisi kulutukseni täyttä laajuutta.

Kun kosmetologit kysyivät miten pitkään olin käyttänyt pidennyksiä, mutisin epämääräisesti: ”Hmm, tuota noin... Oliskohan

ollut neljä kuukautta?” Totuus olisi ollut *puolitoista vuotta*.

Kun kaksi vuotta tuli täyteen, koko rakennelma sortui rymis-
ten. Olin käynyt kosmetologilla joka oikeastaan oli juonessa
mukana – hän tiesi minun valehtelevan, muttei piitannut asiasta.
Sinä tietynä päivänä hän oli kuitenkin poissa ja hänen tilallaan
oli sijainen – ja tämä uusi oli välittömästi kimpussani!

Hän poisti maskarani ja ne vähät pidennykset, jotka vielä roik-
kuivat paikallaan. Sen jälkeen hän pani minut katsomaan kun-
nolla omia ripsiäni – ja minä kauhistuin. Näin peilistä kalpean
ruskeat tyngät. ”Sinun täytyy lopettaa”, hän sanoi. Ja kieltäytyi
täyttämästä pyyntöäni!

Hän heitti minut kadulle kädessäni putkilo jotain RapidLash-
nimistä ainetta sekä ohjeet käyttää sitä kahdesti päivässä ja kertoi
minun nyt olevan ripsivieroituksessa. Se oli synkkä, synkkä hetki:
tämä oli pohjanoteeraus, pelini oli pelattu. Ei enää ripsenpiden-
nyksiä hyvin pitkään aikaan.

Lohduttauduin hautomalla hänestä katkeria ajatuksia sekä
laatimalla mutkikkaita suunnitelmia, joiden avulla voisin aloit-
taa uudestaan mahdollisimman pian. Kun aika kului ja totuin
jälleen normaaleihin ripsiin, alkoi kuitenkin tuntua siltä kuin
harteiltani olisi nostettu painava taakka. Elämä ripsiriippuvai-
sena oli ollut erittäin raskasta, ja nyt olin siitä vapaa. En ollut
halunnut sellaista vapautta, mutta nyt, pakon edessä, oikeastaan
pidin siitä.

Joten tällä hetkellä minulla ei ole välittömiä aikeita palata sil-
loisiin tapoihini.

Itseruskettavat aineet

Voi jestas, taas on se aika vuodesta. Ennemmin tai myöhem-
min joka vuosi lumet sulavat, narsissit puhkeavat kukkaan, sää
lämpenee, ja miltei huomaamatta on koittanut keinotekoisien
rusketuksen aika. Tai itseruskettavien aineiden aika. Tai pika-
rusketuksen aika. Tai auringottoman rusketuksen aika. Käyttää
siitä mitä nimeä tahansa, haju on sama.

Alkuun tuntui siltä, että itseruskettavat aineet ovat oikea luojan lahja minun kaltaisilleni ihmisille, sillä en ole milloinkaan nauttinut auringonotosta. Se oli hirveän tylsää, maata nyt liikkumatta samalla kun hiki valui pitkin päänahkaa, eikä ikinä ollut juttukaveria, koska lomailin aina pinttyneiden auringonpalvojen kanssa, jotka uskoivat että juttelu heikensi auringonsäteiden vaikutusta. Sitä paitsi auringonotto ei tehoa minuun niin kuin pitäisi, koska (mahdankohan olla ainoa?) ihotyyppi on täysin erilainen kehoni eri puolilla. Näin minä rusketun: jalkaterät tulevat kullankeltaisiksi, vatsa mahonginruskeaksi, sääret vivahtavat pinkkiin ja kasvot ovat sinertävän kalpeat (vaikutelmaa korostaa valtava, punainen, kesivä Bozo-klovnin nenä). Vietettyäni kaksi viikkoa auringossa näytän tilkkutäkiltä.

Ja silti kieltäydyn alistumasta väistämättömään ja tyytymästä luontaiseen, maidonvalkeaan kalvakuuteeni. Voisi siis kuvitella, että olisin itseruskettavien lämmin ystävä. Kaikella on kuitenkin hintansa, enkä osaa päättää mikä näistä on pahin:

Karsea haju

Oranssit kämmenet

Solmuvärjätyiltä näyttävät kantapäät

Tunnin kestävä alastontanssi, kun odotan aineen kuivumista

Pinttyneet kellanruskeat tahrat lakanoissa

Kaikki yllämainittu

Saanan palata karseaan hajuun.

Kun ensimmäisen kerran olin ”rusketanut” itseni, heräsin kauhuissani keskellä yötä kummastelemaan hirveää löyhkää. Piru itse? Eikö häneen yleensä liitettykin kamala ulosteen lemu? Pelosta vapisten kurkkasin peitteen yli odottaen näkeväni punahehkuiset silmät ja kolmihaaraisen hännän, mutta jouduin huomaamaan että haju oli peräisin omasta juuri voidellusta kehostani. Viime vuosina kosmetiikkayritykset ovat tehneet lujasti töitä häivyttääkseen löyhkän, ja nykyään jotkin niistä väittävät tuotteidensa peräti ”tuoksuvan miellyttäviltä”. Niin, onhan niissä miellyttäväkin tuoksu. Mutta huom, kyseinen tuoksu on *vain ympätty* sen äärimmäisen epämiellyttävän hajun päälle, joka on kaikkien itseruskettavien aineiden tunnusmerkki.

Rusketuspyrkimyksissäni olen tehnyt kaikki mahdolliset virheet.

Virhe numero yksi: Minulla oli hirveä kiire hankkia kunnon väri ja päättelin, että yksi paksu kerros toimisi yhtä hyvin kuin useat ohuet. Entä tulos? Koko kehoni näytti kauttaaltaan solmuvärjätyltä enkä voinut poistua kotoa viikkoon.

Virhe numero kaksi: Unohdin pestä käteni aineen levittämisen jälkeen, ja sen seurauksena sain maailman oransseimmat kämmenet; jos olisin pitänyt niitä ylöspäin, ne olisivat näkyneet ulkoavaruuteen saakka. Erään seikan tämä murheellinen laimplyönti minulle sentään opetti: sairaalakäsineiden käytön. Ne eivät ainoastaan suojaa minua oranssien kämmenten kiroukselta, vaan vetäessäni ne käteen voin myös eläytyä teho-osaston kiihkeisiin tunnelmiin – hoitaja Keyes valmiina elvytystoimiin.

Virhe numero kolme: Päätin hoitaa homman huolella. Sivelisin seitinohuita kerroksia ja soisin niille runsaasti aikaa kuivua levitysten välillä. Siinä vain kävi niin, että paneuduin puuhaan turhan innokkaasti. Levitin yhden kerroksen, odottaessani sen kuivumista harrastin jonkin aikaa vapaamuotoista tanssia, lisäsin toisen kerroksen ja jatkoin sitten tanssimista, ja kun ei rusketusta vielääkään ilmennyt, lisäsin jälleen kerroksen. Olin jopa hakenut liehuvan punaisen huivin, jota tanssiessa hulmutin pääni yllä. Jossain vaiheessa puuhani päämäärä tuntui jo menettäneen merkityksensä, ja tärkeintä olikin itse toiminta (juuri näinhän itsehoitogurut aina kehottavat meitä elämäämme elämään).

Sitten Isäntä käveli huoneeseen ja huudahti: ”Herranen aika sentään!” Luulin hänen ällistyneen vapaamuotoista tanssiani ja lopetin välittömästi, hyvin häpeissäni varsinkin sen huivin vuoksi.

”Katso nyt itseäsi”, hän käski. ”Katso!”

Niin minä sitten katsoin, ja odottamani hehkuvan kultaisen sävyn sijasta ihoani peittikin räikeä, junttimainen mahonginväri, joka luultavasti ulottui sisäelimiini saakka. Jälleen kerran jouduin pysymään viikon verran sisätiloissa. Ei kai kukaan halua kuulla kaupungilla ventovieraitten nälvivän: ”Taisit juoda pikarusketajaa suoraan pullon suusta, vai?”

Virhe numero neljä: Ammattilaisen salongissaan suorittama mutakäsittely. Ensimmäisellä kerralla tajusin vasta ollessani jo haisevan mönjän peitossa, etten saisi pestä sitä pois ennen seuraavaa aamua.

”Tietysti näytät tänä iltana kamalalta”, tyttö totesi, ”mutta huomenna sinulla on upea rusketus.”

”Joo, okei”, sanoin kireällä äänellä.

Hän näytti huomaavan hermostukseni. ”Et kai ollut oikeissa lähteä illalla ulos?”

”No en varsinaisesti.” Ainoastaan äitini synttäreille.

Ravintolassa aiheutin hieman hämmennystä. Aivan kuin pelkkä haju ei olisi riittänyt, kasvoiltani myös putoili lautaselteni mutahiukkasia, jotka olivat vaihtamassa väriään mustaksi ja vihreäksi.

Niinpä kysyn itseltäni: onko kaikki sen arvoista? Tuleeko tämä olemaan se vuosi, jona tyydyn mukisematta kelmeään irlantilais-ihooni? Nähtäväksi jää...

Ihohoito

Ensimmäisen kerran vuosiin olen tiukalla ”ihonhoitodieetillä”, mikä merkitsee, että käytän *ainoastaan yhtä* merkkiä jokaiseen tarkoitukseen: meikinpoistoon, kasvovetenä, yövoiteena, silmänympärysvoiteena ja päivävoiteena. Merkki on ranskalainen Payot. Tähän kokeiluun minut houkutteli paikallisen salonkini herttainen Mihaela. Monta vuotta olen poiminut vain mieluisimmat tuotteet milloin mistäkin sarjasta.

Payot on toki aivan ihana sarja ja suosittelen sitä mieluusti – ihoni näyttää ja tuntuu hyvältä, ja vaikkei hinta ole halpa, ei se ole ylettömän kalliskaan. Mutta amigos, en pysty jatkamaan tätä. Ihonhoidon suhteen en kykene yksiavioisuuteen.

Kun Payot-tuotteeni loppuvat – toivottavasti pian, koska olen jo kuolettavan kyllästynyt niihin – jatkan entiseen malliin. Se nyt vain on minun tapani.

Jos olisin mies ja ihonhoitotuotteet olisivat naisia, murahtai-

sin seksikkäästi jokaiselle uudelle tuttavuudelle: ”Älä rakastu minuun, beibi, sillä särkisin vain sydämesi.”

En pysty olemaan uskollinen, enkä tule milloinkaan olemaan. Jokainen juuri kohtaamani kiinnostava merkki saa pääni kääntymään – ja niitähän on markkinoilla tolkuttoman paljon. Kaikki ne taistelevat minun huomiostani ja rahoistani, ja haluan niistä joka ikisen.

Asia on hyvin mutkikas, ja yritän nyt kuvailla, kuinka sen koen.

Okei, useimpien ihonhoitotuotteiden suurin lupaus on nuorekas ulkonäkö. Feministinä tunnen syvää vastahakoisuutta moista ”teidän naisten täytyy pysyä nuorina ikuisesti” -viestiä kohtaan, mutta viime vuosina samaa viestiä on alettu tyrkyttää myös miehille. Eikä se minusta tee asiaa yhtään reilummaksi tai helpommaksi; sehän merkitsee, että nuorelta näyttämisen taakka käy vain raskaammaksi jokaisen harteilla.

Entä miten kasvovoiteen teho sitten voidaan todistaa? Useimmat tuotteet esittävät sellaisia väitteitä kuin ”81 prosenttia käyttäjistä havaitsi juonteiden vähenneen”, ”78 prosenttia huomasi ihon kimmoisuuden lisääntyneen” ja niin pois päin. Ainoa tapa jolla väitteet voitaisiin tosiaan todistaa olisi kuolemani jälkeen, jos Jumala kärräisi esiin paljon nuoremman näköisen version minusta ja sanoisi: ”Tällaiset kasvot sinulla olisi, mikäli olisit päivittäin käyttänyt Sitä Ja Sitä. Mutta ei! Huolimatta kaikista niistä mainoksista joissa upeat, sulokkaat naiset huuhtovat hidastetussa kuvassa kasvojaan, sinä valitsit huonomman merkin ja päädyit näyttämään *tältä*. Senkin kahjo!”

Tiedän, etteivät kalliit ihonhoitotuotteet pelasta minua ikääntymiseltä ja kuolemalta, mutta tunnetasolla ne vetoavat minuun hyvin vahvasti. Rakastan niitä, **rakastan**. Toisinaan tavaratalojen kosmetiikkaosastoilla koen suussani oudon maun, minua alkaa hurjasti janottaa ja tunnen kohta pyörtyväni.

Kaikki ne pullot ja purnukat vaikuttavat minuun jollain alkukantaisella tasolla, joka ohittaa aivojeni järkevän osan – sillä jos kyse olisi pelkästään jonkin voiteen tehosta, miksi minua houkuttaisivat tuotteen pakkaus, väri, tuoksu ja tarina? Mitä merkitystä sillä on, tuleeko mukana pieni keraaminen lusikka, hopeinen

avaruusajan kansi tai laboratorion mieleen tuova pipetti? Entä sillä, onko se tehty pelkästään ainesosista, jotka ovat poimineet alastomat ihmiset keskiyöllä täysikuun loisteessa tanssien samalla lindy hopia?

Näin pahaksi olen päässyt: käydessäni Firenzessä innostuin paljon enemmän Santa Maria Novellan Profumo-Farmaceutican yövoiteesta kuin Michelangelon Daavidista. Farmaceutican väen ei tarvinnut muuta kuin pallotella sellaisia sanoja kuin munkit, lääkeyrtit, balsamit ja maailman vanhin apteekki, ja minä olin täysin myyty.

Nyt siis olen kiikissä vajaan Payot-voidepurkin kanssa (ja sehän on tosiaan erinomaista). Odotan kärsimättömänä että pääsisin jo kokeilemaan jotain uutta, ja samalla tunnen hirveää syyllisyyttä. Tämä puolestaan tekee minut uhmakkaaksi, niin että joka kerta kun käytän voidetta, otan aina isomman määrän ja huudan tölkille: ”Lakkaa katsomasta minua noin murheellisesti ja pidä kiirettä sen tyhjentyksen kanssa!”

Kynnet

Juteltaisiinko luottamuksellisesti kynsistä? Okei, kiitos! No niin, minulla on koko ikäni ollut hyvin rumat kädet. Sormeni ovat lyhyet ja paksut, rystyseni tuovat mieleen ET:n naaman, ja mitä kynsiin tulee – turha puhuakaan! Nyt en suinkaan vähättele asiaa saadakseni teidät pitämään minusta; minulla tosiaan on kama-lat kynnet, jotka koko elämäni ajan ovat saaneet minut häpeämään.

Paitsi että ne ovat lyhyet ja katkeavat heti kun ehtivät kasvaa millinkään verran, ne ovat myös kaikki eri muotoisia. Sormeni ovat erityyppisten kynsien valikoima, joka laatua löytyy yksi. Oikean käteni etusormen kynsi on ehdottomasti paras: se näyttää normaalilta, kasvaa eikä jatkuvasti katkeile. Muistelen yhä kaiholla Hyvän Kynnen Kesää. (Olin silloin kahdentoista.)

Vahvistaakseni kynsiäni kokeilin sitä konstia jossa syödään päivittäin tietty määrä hilloa, mutta a) se taitaa olla pelkkää

vanhojen eukkojen höpinää, ja b) en kyennyt tyytymään vähempään, vaan söin joka kerta koko purkillisen.

Lähes kaiken ikäni olen pyrkinyt unohtamaan koko kynsiongelman. Edes hääpäiväkseni – huh! – en teettänyt manikyyriä. Ilmaannuin vain paikalle paljaine, oudon muotoisine kynsineni, ja vaikka yritänkin välttää menneitten mokien muistelua, tuo on kyllä katumisen paikka.

Asia on niin, että koska rakastan värejä ja kynsilakkoja, olen aina lakannut varpaankynteni. Mutta sormenkynsiäni rankaisin näyttämällä niille lakkapulloa ja sanomalla: ”Eikö olekin kunnista? Mutta ei teitä varten!”

Sitten rupesin teettämään pedikyyrejä herttaisella ystävälläni Helen Cosgrovella. Hänellä oli tapana lakata varpaankynteni jollain upealla sävyllä, ja sen jälkeen hän halusi välttämättä lakata myös sormenkynteni, vaikka minä huusin: ”Ei, Helen, älä! Eivät ne ansaitse sitä. Älä ylytä niitä.”

Pian opin kuitenkin rakastamaan väriä myös sormenkynsisinäni. Olen hulluna kirkkaisiin väreihin, sillä niillä on valtava vaikutus mielialaani – ne piristävät minua tavattomasti. Kun kynsissä on lakkaa, se tuntuu siltä kuin sormenpäihini olisi teipattu hedelmäkarkkeja. Kauniit kynnet tekevät minut hyvin onnelliseksi. (Listatessani asioita joista olen kiitollinen – se pitäisi tehdä joka ilta, mutta viitsin tehdä sen vain suunnilleen kerran viikossa – lakatut kynnet ovat aina mukana. Ilohan on otettava irti sieltä mistä sen saa.)

Sitten Helen lahjoitti minulle pullon liilanväristä lakkaa ja voi amigos, se oli minun porttihuumeeni...

Aloin ostella kynsilakkoja. Sieltä, täältä ja tuolta, kuten tapani on kun olen pakkomielteen vallassa. Olin silloin – ja olen yhä – äärimmäisen innoissani Rimmel-merkkisistä. Rimmelillä on valtava kirjo eri värejä, punaisten ja pinkkien lisäksi myös rankkoja uudentyyppejä sävyjä (ostin juuri keltaista). Ja merkittävää on sekin, että ne ovat tosi edullisia.

Sitten löysin jopa vielä halvemman merkin. Paikallisesta apteekista, missä eri vaivojeni vuoksi vietän runsaasti aikaa, löytyi Essence-nimistä lakkaa ja uskokaa pois, pari päivää sitten mak-

”Luojan kiitos, *Tanssii tähtien kanssa* on alkanut jälleen, ja heti kun muutama viikko sitten olin nähnyt esittelyosuuden tunsin mielialani kohonneen valtavasti! Ihan totta. Se oli tehokkaampaa kuin yksikään masennuslääke jota milloinkaan olen käyttänyt.”

Olipa kyse pahanlaatuisesta tekoriipsiriippuvuudesta, monimutkaisista perhesuhteista tai kotiin kertyvästä kynsilakkamuseosta, Marian Keyes on ehdottomasti oman elämänsä sankaritar. Tämä kokoelma kertomuksia perheestä, riippuvuuksista, matkustamisesta ja kauneudenhoitoon liittyvistä kummallisista katastrofeista on pakollista luetavaa kaikille huumorin ja Keyesin romaaneiden ystäville.

”Keyesin hauskuus ja vilpittömyys saavat lukijan nauraa höröttämään.”

HEAT

”Marian Keyes on nykykirjallisuuden merkittäviä feministejä.”

ZADIE SMITH

Päällys ja kannen valokuva: Markko Taina